

Pilegrimsleden til Trondheim

Interessen for å vandre langs de gamle pilegrimsledene har i våre dager fått en renessanse. Fra sommeren 1997 er de gamle pilegrimsledene til Nidarosdomen i Trondheim, satt i stand og tilrettelagt for fornyet ferdsel. Direktoratet for Naturforvaltning og Riksantikvaren har hatt ansvaret for prosjektet som startet i 1994.

Middelalderens pilegrimer valfartet til Det Hellige Land, Rom og Santiago de Compostela i Spania. I Norden var Kristkirken i Nidaros det viktigste målet, med Olavskrinet. Olav den hellige, som falt i slaget på Stiklestad år 1030, ble skytshelgen for kirker i hele Nord-Europa fra England i vest til Russland i øst.

Pilegrimsvandringene til Nidaros fikk et stort omfang og varte helt frem til reformasjonen i 1537 og enda lenger. Alle slags mennesker dro på pilegrimsferd. Motivene var mange; som botsgjering for synd, helbredelse fra sykdom, takksigelser eller utferdstrang. Pilegrimsveiene var identiske med de ordinære ferdselsveiene i middelalderen, men utpeker seg spesielt med kulturminner, stedsnavn og tradisjoner med religiøs tilknytning. Leden er merket gjennom skogområder, jordbrukslandskap, over fjell og i tettbygde strøk. Den følger middelalderveier, oldtidsveier, historiske veifar, stier og turveier og dagens kjøreveier.

Den moderne pilegrim vil vandre i et landskap rikt på kulturminner fra oldtiden og frem til moderne tid, der sammenhengen mellom natur, landskap og kultur trer frem i et historisk perspektiv på flere tusen år.

Pilegrimsleden til Trondheim

Pilegrimsleden vil stå ferdig til åpningen 22. juni 1997, som markeres med en vandring fra St. Hallvardruinene i Oslo til Nidarosdomen i Trondheim.

En detaljert guide for leden i Bærum er ferdig juni 97. Henvendelse: Kommunegården, Informasjonsranken, Arnold Haukelands plass 10 1300 Sandvika. Tlf 67 50 40 69

Pilegrimsleden Bærum

BÆRUM KOMMUNE

Pilegrimsleden gjennom Bærum

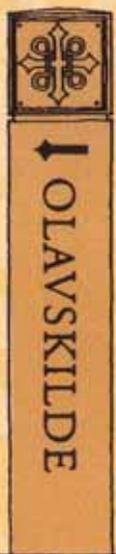
Biskop Jens Nilssøns visitasberetning er den eldste skriftlige kilde som beskriver en allfarvei "allmannavey" fra Oslo til Ringerike, i 1594. Veien lå der også lenge før den tid. Beretningen beskriver biskopens reise gjennom Oslo by, over Fåbro som krysser Lysakerelven og videre til gårdene Jar, Grav, Nadderud, Hosle, Haslum med kirken, Øverland, Burud, Kirkeby og Jonsrud og videre over Krok-skogen til Ringerike.

Ved å kartlegge biskopens reiserute har vi påvist en middelaldervei som pilegrimene kan ha fulgt på sin vandring til Ringerike. Landskapet og gårds-tunenes plassering er endret siden middelalderen og de gamle veifar mellom gårdene er for det meste slettet. Men gårdene og kulturminnene ligger der de gamle ferdselveiene har gått. Her er flere gravhauger fra bronsealderen, middelalderkirken på Haslum og tuftene av en middelaldergård på Holen skog i Bærumsmarka.

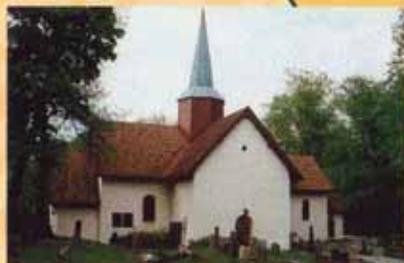
Tradisjonen forteller oss at pilegrimene valfartet til Bønsnes kirke på Ringerike. Sagn og saga forteller at Olav den Hellige vokste opp her. Av denne grunn kan kirkene på Ringerike ha vært et viktig mål for pilegrimene i middelalderen.

Pilegrimsleden gjennom Bærum går gjennom sterkt utbygde områder, jordbruksområder og skogstrekninger.

Leden er merket med trestolper som har en støpejernsplate med logo for pilegrimsleden og en rød malt pil som viser retningen til Nidaros. Kulturminnene er også merket.

Middelalderveien
Larshavna i Lommedalen

Haslum kirke

Øverland bro

